

نکات مهم درس ۱

تهیه و تنظیم: حسن نظری

تقابل تاریخ نگاری سنتی و مدرن در دوره معاصر

تاریخ نگاری سنتی ویژگی هایی دارد که آن را از تاریخ نگاری مدرن جدا می کند. مهم ترین آنها عبارتند از:

- تاکید بر تاریخ نظامی و سیاسی پادشاهان

- بی توجهی به زندگی اجتماعی توده ی مردم

- بی توجهی به علل و نتایج رویدادهای تاریخی

- داشتن نثری مشکل و ادبیاتی سرشار از تملق و چاپلوسی

تاریخ نگاری مدرن

زمینه پیدایش: شکست ایران از روسیه، باعث شد برخی از زمامداران در پی چاره جویی برآیند. با اعزام دانشجویان به اروپا و استخدام معلمان خارجی، ایرانیان با افکار و نوشته های آن ها آشنا شدند. ترجمه ی نوشته های تاریخی، باعث پدید آمدن بینش جدید تاریخی شد. همچنین با رمزگشایی کتیبه های باستانی، اطلاعات جدید و ارزشمندی پیش روی مورخان قرار گرفت.

انتقاد به تاریخ نگاری سنتی: برخی از مورخان به شیوه های سنتی انتقاد کردند. از چهره های برجسته و پیشگام در این زمینه خاوری شیرازی (مؤلف تاریخ ذوالقرنین) است. همچنین محمد جعفر خورموجی در کتاب حقایق الاخبار ناصری به شیوه سنتی انتقاد کرده است. وی اولین کسی است که واقعیت قتل امیر کبیر را بیان کرده است.

سوال: نخستین بار در کدام کتاب واقعیت قتل امیر کبیر شرح داده شده است؟

الف) ناسخ التواریخ   ب) تاریخ ذوالقرنین   ج) حقایق الاخبار ناصری   د) صدرالتواریخ

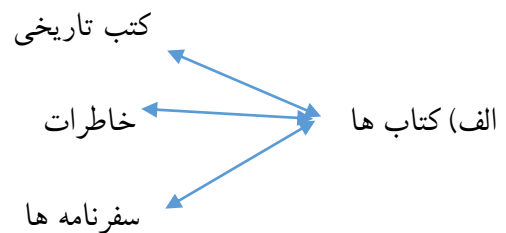
روش تاریخ نگاری جدید:

- بهره گرفتن از منابع و اسناد معتبر
- نوشتن به زبان ساده
- استفاده از علوم دیگر مثل باستان شناسی، جغرافیا، زبان شناسی و ...

بینش تاریخ نگاری جدید:

- توجه به نقش مردم در تاریخ و تحولات آن
  - توجه به جنبه های مختلف زندگی مثل فرهنگ، اقتصاد و سیاست.
- نکته: انقلاب مشروطه تاثیر بسزایی در این بینش داشت. در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان تألیف ناظم الاسلام کرمانی، این بینش به خوبی مشهود است.

انواع منابع تاریخ معاصر

ب) نشریات : اعم از روزنامه، مجله، یادنامه و غیره.

پ) اسناد و منابع آرشیوی